

reparat et abscidit egone et vomitu: et fit sic rob de ribes.
Non est in usu. si loco eius utimur miva citronoy vel miva
simplici, de quibus dictum est supra. inuameta. et modus constructio
nis est sicut rob de ribes.

Ob de pomis stomachum et cor confortat et sa-
nat syncopim et fit sicut illud de ribes.

Rob de pomis. s. imaturis et siluestribus non est in usu.
Ob de pyris valet sicut rob de citronis et fit
sicut illud.

Rob de pyris supple siluestribus non est in usu.
Ob de prunis inflammationes extinguit siti se-
dat et ventrem laxat, et fit sicut prunus.

Rob de prunis siluestribus. et est succus prunorum. Ina-
turoy spissatus et vocatur acacia que est frigida et sicce. plerisque
in scdo. In hoc robur est multum in usu. et fert omnibus disponi-
bus: et maxime siccis venter quibus confortat robur de ribes. et de
agresta et eodem modo constructur.

Ob de granatis acetosis valet sicut rob de
berberis, et fit sicut illud de agresta.

Rob de granatis acetosis non est in usu: tamen con-
fert: et fit sicut robur de berberis, et loco eius utimur vino grana-
toy: quod tamen non est tante frigiditatis et siccitatis.

Ob de persicis valet calefactioni stomachi et
siti et fit sicut illud de citronis.

Rob de persicis supple imaturis non est in usu.
Ob acetositate citri: valet sicut rob de ribes
et fit sicut illud.

Rob acetositate citri non est in usu.
Ob de fructibus inflammationes extinguit: sto-
macum confortat: vomitum et fluxum sedat. Accipe
succum granatorum acetosorum: et murosorum: succum cito-
norum acetosorum: succum prunorum imaturorum: succum pomorum
montanorum: succum zarur: succum agreste: succum acetositate
citri, an. pres. eqles. Proijce eis berberorum et sumac:
an. parte. s. fiat sicut dixi in rob de berberis.

Rob de pluribus fructibus et diversis et imaturis quod ipse
ponit in litera non est in usu.

Ob de fructibus inflammationes extinguit sitim
sedat: et ventrem lubricum facit. Recipe succum gra-
natorum acetosorum: et murosorum: et aquam prunorum: et aquam
tamarindorum: ana. partes eqles: succum acetositate citri
partem. s. fiat sicut diximus in ribes.

Rob aliud de fructibus etiam non est in usu.
Ob myrtinum fit sicut rob de ribes. Et omnis
quidem syrupus factus ex succis si inspissetur
preter mel et zucarum vocatur rob.

Rob myrtinum de succo granorum myrti non est in usu. quia loco
ei sumimus Juleb seu syrupum myrtinum superius declaratum. Confert
tamen si preparetur sic robur de ribes. et sic preparatur et eadem est dosis.

Generaliter concludendo omnia supra scripta robura principaliter con-
veniunt fluxibus venter factis a mala complexionem calidam seu ab
humore colerico subtili. et acuto excoctate testina assumpta per
modicum tempus ante cibum cum aquis appropriatis vel sine.
Vt superius dictum est. et assumpta post cibum sine aquis simili-
ter conveniunt cullibet vomitui facto ab eadem causa. Conveni-
unt etiam fluxibus venter supra. puenientia a relaxatione et supflua
caliditate renu. et similibus disponibus.

Et sic est finis sexte distinctio. Incipit septima.

Ad oppilationes epatis re-
num et vesice.
Clarificans sanguinem.
Ad discrasiam calidam.
Ad discrasiam frigidam.
Digestivum colere subtilis.
Cōpilmens coleram rubeam.

Sadem clarificans.
Capillos flavos elongans
et multiplicans.
Sciatrices amovens.
Lentigines removens.
Ad egritudines frigidam
nervorum.
Ad passiones pectoris.

Distinctio septima de decoctionibus et infusionibus.

Septima distinctio

est de decoctionibus et infusionibus de
quibus diversitates ponemus sicut se-
cimus in predictis.

Decoctiones proprie sunt quando aliqua
aromata semina flores radices vel folia vel quicquid aliud cu-
luscuq; generis sit decoquitur in aqua simplici vel in aqua distillatis vna
vel pluribus in vino vel in quocumque alio liquore. vbi virtus illarum
res acquiritur. et assumitur in predictis aqua in quibus decoquuntur. demum
talis decoctio colatur cum forti expressione quibus: et quibus sine se erige-
tiaz. et quibus multa decoquitur ad ignem. et quibus par. Et liquor qui
accipitur talis decoctio vocatur. Infusio autem est quando aliqua res medicina-
les infunduntur seu ponuntur pulverizate grana vel solide. In aqua
vel vino vel aliquo liquore absque vlla decoctione. et in illo tenentur
vel remanent per aliquod tempus. Colligitur tamen cum expressione vel sine fine
quod primus maior vel minor virtute remanere in aliquo liquo-
re. et sic talis liquor sic preparatus et colatus nominatur infusio. Et
hic notandum quod in decoctionibus plus remanet de virtute in
liquore quam in infusionibus. Sed nos sepe post infusiones alicuius
simplicis medicine. ut agarici grana exempli damus et aliquam le-
uem decoctionem ut virtus eius melius et fortius assumatur. Et re-
maneat in liquore in quo decoquitur agaricus: vel alia res consi-
mills ut reubarbarum vel turbitum.

Decoctio capillorum veneris: clarificans sangui-
nem et mundificans eum a corruptionibus ma-
teriarum permixtarum ei et proficit acuitate eius et
coleram rubeam. Accipe capillorum veneris. s. i. r. s. fu-
mi terre. s. i. lupuli: violarum siccarum: an. s. vij. prunorum
xl. iuube. xx. Coquantur in lib. iij. aqua cum facilitate. vsq;
dum redeat ad lib. i. Et proijce in ea casie fistule mun-
date a cortice suo. s. iij. tamarindorum. s. ij. syracostr. s. i.
reubarbari boni. s. iij. Fricetur manibus et coletur. et
propinetur ius in mane. Et quandoque ponitur loco
aque seri caprim. lib. iij.

Hic ponuntur multe decoctiones. et diverse que omnes habent ali-
quam virtutem solutiua: ac etiam compressiva: ac et ex eis ali-
que habent virtutem solutiua solimodo: vel lenitiua: non sunt tamen
ille decoctioes omnes quibus medicine solutiue. et alie generaliter distin-
perant secundum quod inferius declarabo. possumus tamen vti magi-
straliter presentibus decoctionibus in quibusdam casibus: non
tamen multum reseruando eas decoctiones. quia vltimum post
triduum corrumpuntur et alterantur et multoties in tempore calido.
Unde est necessitas inuentionis earum. Et licet ista prima deco-
ctio non sit in usu: habet tamen clarificare sanguinem mundificando
leniendo: et comprimendo coleram rubeam. Et dosis eius est de ma-
ne vacuo stomacho vsq; ad. s. 6. et modus constructio est in lite-
ra: et sic etiam simplicia sunt superius declarata.

Qua fructuum sanguinis: et colere feruorem
repmittit: sanguinem clarificat: et coleraz cum faci-
litate educit. Accipe prunorum numero. xl. se-
besten: iuube: an. xxx. tamarindorum. s. iij. casie fistule.
s. iij. manne. s. i. Fiat ut diximus.

Aqua fructuum. i. decoctio que est solida. et non est in usu.
Oculus infusionis aqua casei: sanguinem mundifi-
cat: et coleram cum facilitate educit. Re. foliorum
rosarum recentium completarum. s. ii. raved boni:
aur. i. r. s. spice. s. s. Teratur raved triturione grossa: et ro-
se: sili modicum terantur. Et fundantur super ea aqua casei: et
proprie sumpte ex capris: lib. ii. Et dimittatur a sero vsq;
ad mane. Deinde coletur et propinetur: et quandoque in
defectu rosarum viridum fit sine eis.

Modus infusionis aqua casei. i. seri caprim. Ita infusio multum
vsatur a medicis practiciis quibus de sero tpe veris sereno acre infun-
dunt in ea rose lupuli summi terre vel alie res sanguinem purifi-
cantes seu rectificantes. et remittentes in suo calore supflue. demum
b 4

repmittit: sanguinem clarificat: et coleraz cum faci-
litate educit. Accipe prunorum numero. xl. se-
besten: iuube: an. xxx. tamarindorum. s. iij. casie fistule.
s. iij. manne. s. i. Fiat ut diximus.

Aqua fructuum. i. decoctio que est solida. et non est in usu.
Oculus infusionis aqua casei: sanguinem mundifi-
cat: et coleram cum facilitate educit. Re. foliorum
rosarum recentium completarum. s. ii. raved boni:
aur. i. r. s. spice. s. s. Teratur raved triturione grossa: et ro-
se: sili modicum terantur. Et fundantur super ea aqua casei: et
proprie sumpte ex capris: lib. ii. Et dimittatur a sero vsq;
ad mane. Deinde coletur et propinetur: et quandoque in
defectu rosarum viridum fit sine eis.

Modus infusionis aqua casei. i. seri caprim. Ita infusio multum
vsatur a medicis practiciis quibus de sero tpe veris sereno acre infun-
dunt in ea rose lupuli summi terre vel alie res sanguinem purifi-
cantes seu rectificantes. et remittentes in suo calore supflue. demum
b 4

repmittit: sanguinem clarificat: et coleraz cum faci-
litate educit. Accipe prunorum numero. xl. se-
besten: iuube: an. xxx. tamarindorum. s. iij. casie fistule.
s. iij. manne. s. i. Fiat ut diximus.

Aqua fructuum. i. decoctio que est solida. et non est in usu.
Oculus infusionis aqua casei: sanguinem mundifi-
cat: et coleram cum facilitate educit. Re. foliorum
rosarum recentium completarum. s. ii. raved boni:
aur. i. r. s. spice. s. s. Teratur raved triturione grossa: et ro-
se: sili modicum terantur. Et fundantur super ea aqua casei: et
proprie sumpte ex capris: lib. ii. Et dimittatur a sero vsq;
ad mane. Deinde coletur et propinetur: et quandoque in
defectu rosarum viridum fit sine eis.

Modus infusionis aqua casei. i. seri caprim. Ita infusio multum
vsatur a medicis practiciis quibus de sero tpe veris sereno acre infun-
dunt in ea rose lupuli summi terre vel alie res sanguinem purifi-
cantes seu rectificantes. et remittentes in suo calore supflue. demum
b 4

repmittit: sanguinem clarificat: et coleraz cum faci-
litate educit. Accipe prunorum numero. xl. se-
besten: iuube: an. xxx. tamarindorum. s. iij. casie fistule.
s. iij. manne. s. i. Fiat ut diximus.

Aqua fructuum. i. decoctio que est solida. et non est in usu.
Oculus infusionis aqua casei: sanguinem mundifi-
cat: et coleram cum facilitate educit. Re. foliorum
rosarum recentium completarum. s. ii. raved boni:
aur. i. r. s. spice. s. s. Teratur raved triturione grossa: et ro-
se: sili modicum terantur. Et fundantur super ea aqua casei: et
proprie sumpte ex capris: lib. ii. Et dimittatur a sero vsq;
ad mane. Deinde coletur et propinetur: et quandoque in
defectu rosarum viridum fit sine eis.

Modus infusionis aqua casei. i. seri caprim. Ita infusio multum
vsatur a medicis practiciis quibus de sero tpe veris sereno acre infun-
dunt in ea rose lupuli summi terre vel alie res sanguinem purifi-
cantes seu rectificantes. et remittentes in suo calore supflue. demum
b 4

repmittit: sanguinem clarificat: et coleraz cum faci-
litate educit. Accipe prunorum numero. xl. se-
besten: iuube: an. xxx. tamarindorum. s. iij. casie fistule.
s. iij. manne. s. i. Fiat ut diximus.

Aqua fructuum. i. decoctio que est solida. et non est in usu.
Oculus infusionis aqua casei: sanguinem mundifi-
cat: et coleram cum facilitate educit. Re. foliorum
rosarum recentium completarum. s. ii. raved boni:
aur. i. r. s. spice. s. s. Teratur raved triturione grossa: et ro-
se: sili modicum terantur. Et fundantur super ea aqua casei: et
proprie sumpte ex capris: lib. ii. Et dimittatur a sero vsq;
ad mane. Deinde coletur et propinetur: et quandoque in
defectu rosarum viridum fit sine eis.

Modus infusionis aqua casei. i. seri caprim. Ita infusio multum
vsatur a medicis practiciis quibus de sero tpe veris sereno acre infun-
dunt in ea rose lupuli summi terre vel alie res sanguinem purifi-
cantes seu rectificantes. et remittentes in suo calore supflue. demum
b 4

repmittit: sanguinem clarificat: et coleraz cum faci-
litate educit. Accipe prunorum numero. xl. se-
besten: iuube: an. xxx. tamarindorum. s. iij. casie fistule.
s. iij. manne. s. i. Fiat ut diximus.

Aqua fructuum. i. decoctio que est solida. et non est in usu.
Oculus infusionis aqua casei: sanguinem mundifi-
cat: et coleram cum facilitate educit. Re. foliorum
rosarum recentium completarum. s. ii. raved boni:
aur. i. r. s. spice. s. s. Teratur raved triturione grossa: et ro-
se: sili modicum terantur. Et fundantur super ea aqua casei: et
proprie sumpte ex capris: lib. ii. Et dimittatur a sero vsq;
ad mane. Deinde coletur et propinetur: et quandoque in
defectu rosarum viridum fit sine eis.

Modus infusionis aqua casei. i. seri caprim. Ita infusio multum
vsatur a medicis practiciis quibus de sero tpe veris sereno acre infun-
dunt in ea rose lupuli summi terre vel alie res sanguinem purifi-
cantes seu rectificantes. et remittentes in suo calore supflue. demum
b 4

De decoctionibus

de mane colant. et sic talis colatura sub actuali caliditate assumitur. et quia cum eis non ponitur alia medicina solutiva a predictis potest assumi pluribus diebus continuis loco syrupi digesti. vsq; ad .3. s. Infunditur autem et sepe reubarbarum in ipsa aqua lactis de sero vsq; ad .3. iij. cum grano vno spice. demum de mane colant et de illa colatura assumitur. vsq; ad .3. 6. et sufficit solum semel de ista infusione assumere. quia est solutiva materiei colericæ. et ideo est adhibenda diligenter sicut de alijs medicis solutivis. Et hic nota quod si splenica est pondosa cum reubarbaro: quia velocitatem operationis. Et nota quod aqua lactis assumpta de mane absque alteri rei assumptione mundificat sanguinem ipsum versus frigidum alterando. postea tamen de nocte versus serenum aërem. et est multum conveniens iuvenibus et pueris. et sic habetur in vsu.

Modus infusionis et succis herbarum. quod est in intentione porum. Re. succorum endivie lupuli: buglosse depuratorum: an. 3. viij. puce super ea corticis mirobalanorum: citrinorum. 3. i. rauced boni. 3. iij. tamarindorum. 3. i. et .5. casiefistule. 3. iij. Fiat ut supra.

C Modus infusionis de succis barbarum non est in vsu. **E**coctio summi terre sanguinem mundificans: et coleram cum facilitate expellens: et huiusmodi adustus et epas oppiliones aperit: et ictericam curat. Accipit succi altarafacod: et endivie: et lupuli: et buglosse: an. 3. iij. succi summi terre. 3. 5. puce super eis coctis et depuratis mirobalanorum citrinorum idorum. ana. 3. ij. passularum enucleatarum tritarum. 3. i. tamarindorum. 3. iij. Fiat syrupus sicut diximus.

C Decoctio summi terre non est in vsu sed aliqui assumant succum eius in pondere. 3. iij. pluribus diebus continuis. est tamen displicibilis valde. sed est utilis ad sanguinem mundificandum ab eius acuitate. unde confert scabiosis.

Ecoctio albasce solutivè educens flegma. Et confert flegmaticis: et senibus: et confortat stomachum et facit digestionem bonam: et veteritatem viscerum: et hypochondriorum dissolvit. Re. albasce: cuscute: isopi: an. 3. i. passularum enucleatarum. 3. xx. chebulorum emblicorum: an. 3. i. turbit. 3. iij. sticados. 3. v. eupatorum: absinthii: ana. 3. iij. radicis apij: feniculi: an. 3. viij. polipodij. 3. v. anisi: danci: an. 3. iij. Loquantur omnia in libris. iij. aqua vsq; duz redeat ad lib. i. Deinde colet et puciant in ea turbit. 3. i. zinziberis. 3. 5. agarici. 3. i. et dimittat vsq; mane. Deinde colet: et accipiat.

C Decoctio albasce al albasce. i. timi non est in vsu. **E**coctio mirobalanorum. solone educens vtramque coleram et flegma. Re. mirobalanorum: citrinorum: chebulorum idorum: ana. 3. i. tamarindorum. 3. i. et .5. summi terre. 3. viij. absinthii. 3. iij. prunorum. xxx. passularum enucleatarum. 3. i. Loquantur in lib. iij. aqua vsq; duz veniat ad lib. i. Et accipe ex ea lib. 5. vel plus ut oportet: et projicias in ea casiefistule. 3. i. turbit: agarici: an. 3. 5. Et quia volueris ut sit medicina debilis non projiciantur in ea illa duo: sed sufficit casiefistule. 3. ij. Et sunt quidam qui decoquunt has res in aqua casei: et est medicamentum nobile.

C Decoctio de mirabolans non est in vsu. **E**coctio et sticados confert febribus flegmaticis et dolori iucturari: et nervorum: et friditati. Re. sticados: origani: an. 3. iij. semis apij: feniculi eupatorum: an. 3. iij. squinati isopi: an. 3. ij. passularum enucleatarum. 3. viij. turbit albi aridini. 3. iij. Loquantur et admistrentur.

C Decoctio de sticados non est in vsu. **E**coctio de eupatorio: ad dolorem epas: et opilationem in eo et splenis: et ad febres compositas

Re. eupatorum: absinthii: assari: spice: capsitorum veneris: cipi: rauced senis: summi terre: bedegar: sucaba: an. 3. iij. chebulorum idorum: ana. 3. viij. passularum enucleatarum. 3. i. Loquantur et admistrentur.

C Decoctio de eupatorio et non est in vsu. **E**coctio epithymi: solone educit: coleram nigram: et confert egritudinibus melancolicis: et cacro et lepre. Re. mirabolanz nigroz: sticados: epithymi: passularum enucleatarum: an. 3. i. chebulorum: summi terre: ana. 3. iij. folliculorum sene. 3. viij. polipodij. 3. vi. turbit. 3. iij. eupatorii. 3. v. Dia pter epithymum bulliat in aqua casei lib. iij. vsq; dum redeat ad lib. i. Et deinde puciantur super eum epithymum: et bulliant ebullitione. i. Deinde colet et fricetur: elebori nigri. 3. i. agarici. 3. 5. salis indici: aur. 5. et admistrentur.

C Decoctio epithymi etiam non est in vsu. **I**nfusio de yera: stomachum et caput mundificat: et confert febribus antiquis et dolori capitis assiduo: et dolori stomachi: et emicranee. Re. yere: et aloes boni: ana. 3. 5. Et funde super ipsum decoctionis eupatorii: quam diximus: lib. i. et ponatur in vase vitreo. et exponatur soli: per dies. xii. et plus. Et de ea omni mane 3. i. vel plus vel minus sicut oportet.

C Infusio de Yera galieni et non est in vsu. **I**nfusio alia yere solone educens humorum grossum: et melancolicam: et valz ad egritudines cerebri melancolicas. Re. yere et aloes: an. 3. v. et funde super ipsam decoctionis epithymi quam diximus: lib. i. et fiat sicut diximus.

C Infusio alia Yere etiam non est in vsu. **I**nfusio alia yere: solutione educens humorum grossum flegmaticum. Funde super ipsam decoctionis albasce: lib. ii. et fiat sicut diximus.

C Infusio alia Yere similis non est in vsu. **O**randum vtiliter per bis quod vellet magistrat vti predictis decoctionibus seu infusionibus solutivis et lenitivis. licet rarissime sint in vsu: ut habeatur debita notitia dosium cuiuslibet eorum que evacuatur resolutivè et pressivè que ingreditur earum rationem. et sunt ille quarum applicationes. et doses particulariter describentur hic scribitur. **P**rimo capillus veneris est facis temperate complexionis. attinet tamen alicui caliditati et siccitati per se ipsum gradum. sed dum est recessus in ipsa est alicui humiditas. leuissime soluit coleram et flegma: et humores grossos. Et dosis eius in decoctione est cum aqua est circiter lib. i. ut dictum est de mane.

Sumus terre est frigide complexionis in primo cum alicui caliditate in superficie foliorum eius. et est sicce complexionis versus secundum. solutione facili educit coleram. et humores adustus. Et dosis eius in decoctione est vsq; ad .3. 4. In decoctione vero ab .3. iij. ad .v. **L**upuli sunt de specie volubilis. et sunt frigidus versus primum. et siccus virtutes habet lenissimam solutivam colere citrine. Et dosis in infusione est circa libram vnam. **T**hole sunt frigide et humide in primo: dum sunt recetes. et siccate dum sunt minoris frigiditatis et humiditatis leuissime leniendo educunt coleram. et earum dosis in decoctione est ab .3. v. vsq; ad .x. **P**rima natura sunt frigide complexionis versus primum: tamen propter eorum dulcedinem attinet alicui caliditati. et sunt humide complexionis in secundo leuissime comprimendo educunt coleram. Et dosis in decoctione est circiter lib. i. **C**astafistula est calide complexionis versus primum. et humide in ipso. leniendo educit coleram et flegma quod multum habet in vsu etiam per se sola. Et dosis eius est vsq; ad .3. 2. colate vero cum aliqua decoctione et diligenter expressa. **T**amarindi sunt frigide complexionis. et sicce versus secundum. leuissime comprimendo coleram educunt. Et eorum dosis est ab .3. 2. vsq; ad quinq;. Et qui in infusione assumerentur. **A**phanna et siracosi sunt species manne calide et humide complexionis versus primum. leuissime leniendo educunt coleram. Et dosis cuiuslibet earum est vsq; ad .3. iij. colate: cum decoctione conveniunt vel aqua et expressa. ut dictum est de castafistula. et hodiernis tribus est plus in vsu quod casta propter eius dulcedinem

tionē. C Syracost aut non portat ad partes nras: sed solūmo do manna est in copia magna. C Aqua lactis. s. caprini est illa: que cōmuniter habet in vsu. et est frigide et humide pplexionis versus p̄muni. est tamē cum nitrositate quadā qua mediante le uiter soluit coleraz citrinā. et humores adustos. Et dosis eius tē pore veris vel estatis est ciatus vnus. C Reubarbar est calide et sicce pplexionis in sc̄do. soluit p̄ncipaliter colerā et subsequēnt flegma. Et dosis ei⁹ in puluere. a. 3. l. vsqz ad. 3. l. 5. In infusione vero. a. 3. z. vsqz ad. 3. ill. et nō pmittat quin secum ponatur qd modicum spice. aut ignanti: qz est ei⁹ correctiuus. et ei⁹ velocitat operationē. C Et nota qz. 3. l. reubarbari assumpta de mane cō 3. z. aq graminis vel absinthij: et cō grano spice mirifice iterficet vermes: p̄de ēt in minorā dosi pueris eribiter: et p̄fert sturib⁹ v̄t tris. vt super⁹ d̄ct̄ est. C Eupatorium est calide pplexionis in p̄mo. et sicce in sc̄do. leuiter soluit colerā et flegma. Et dosis eius ē in puluere ab. 3. z. vsqz ad. 3. ill. In decoctide vō vsqz ad. 3. 6. C Epythimuz est cale et sicce cōplexionis in sc̄do leuiter soluit melancoliā. Et dosis ei⁹ ē. a. 3. ill. vsqz ad. 3. 6. In decoctide vō. a. 3. v. vsqz ad. 3. decem: et non patitur longam decoctionem. C Mirabolanoz aut spēs et aloes pplexiones: et virtutes doses: et operationes dicte sunt superius. C Dosis aut Vere gallent in infusione in aqua feniculi vel absinthij rarissime est i vsu. est. a. 3. l. vsqz ad. 3. ill. In puluere autē assumpta dosis ei⁹ est. a. 3. l. vsqz ad. 3. l. 5. vacuo stomacho de mane vel de sero ad beneplacitū. C Ultimo nota qz p̄dicte infusiones et decoctiones debēt fieri in aq simplicī vel vno vel aqs distillatis cōuenientib⁹ dispositiōi curande demū colari. et expirari vel nō expirari: fm erigentiaz vt vna illaz rex: fort⁹ et remissi⁹ in tali decoctide vel aq remaneat. C Quantiū aut de aq pro decoctide fieda est assumendū: et q̄to t̄p̄res in infusione vel decoctione p̄maneat: et q̄tus de tali decoctide est assumendū in peritia medici restquo. licet ēt particulari super⁹ sint declarata. C Ultra p̄dictas decoctides et infusiones postas ab auctorē sunt alie descriptiōes decoctionis que cōmū niter habent in vsu multo plus q̄ aliqua p̄dictaz. et p̄ncipaliter est decoctio cōsis: sic absolute plata cum q̄ ḡnālē oēs medicē solutine lenitiue: et cōp̄essive vbiqz per totāni. Italiam distempe rantur et sunt. C Vnus hec ē descriptio. R̄ ecipe anisi feniculi p̄ salarum: liquiritie: iubarum sine nucleis: capilli veneris: puno rum ordeī mundi sebesten: quando reperiuntur an. partes equa les. In quibusdam partibus aromatarū docti cum medicus v̄t c̄ p̄para hanc medicinā cum decoctide subito eligunt p̄dictā decoctione. Et qz alcat caliditatis plus attinet q̄ frigiditatis: vt sic esset plus queniēs in egritudinibus frigidis. et tēpore frigidō sic in egritudinib⁹ calidis: et in t̄p̄e calido. simplicita ingreditentia q̄ in egritudinib⁹ calidis: et in t̄p̄e calido q̄ supradcā: cum qua etiam distemperatur medicine sicut et cū supradsc̄pta C Vnus hec est descriptio. R̄ ecipe passularum: liquiritie iutuba rum: violarū mundaz: ordeī: punoz sine nucleis: seminū amu nium frigidorum mundatorum an. partes equales. aque simpli cis q̄tum sufficit: hec decoctio acure febrilentib⁹: et aliis passioni bus calidis in tēpore multum calido est in vsu ad distemperan dum medicinas que in illis tēpore dant. Et aromatarū l̄tel ligunt hanc descriptionē. i. decoctionem cum medicis dicit distē percutur cum decoctione cōmuni recent. et iste due descriptiones sunt v̄alde famose: et ab omnibus generaliter vsitate. C Notandū maxime p̄ predictis qz ēt medicine allque solutiue q̄nqz distemperant cum vna istarum decoctionum ad illam ad dendo quedam simplicita fm erigentiam egritudinis curande. et diuersitatis mēbri in quo est egritudo. verbi gratia. si fuerit egritudo calida vel frigida solum in capite addimus tunc p̄dicte decoctioni aliqd de sticados qd est tēp̄rate cōplexionis. vel aliqd de sansuco q est cale et sicce cōplexionis versus terris. vel de muce muscata q̄ plus attinet calitati q̄ sticados. Sili modo ad dimus in passionib⁹ pectoris p̄dicte decoctidi cōmuni: q̄nqz de isopo: vel de dactilis: vel dragaganto: vel ponimus aliquantu lum plus de capillo veneris: et de ordeī mūdo. et similibus: et in passionibus stomachi addimus quandoqz de cinamomo: vel de absinthio. vel de menta: vel pauca grana mastics. C In passio nibus autem epatis et ē. quandoqz addimus de eupatorio de en diua: vel de seminibus eius. Et in passionibus splenis addim⁹ de thamarisco vel scolopendria. Et in passionibus renum. et ve sicce quandoqz addimus aliquid de quinqz radicebus. vel de se minibus cōmunitibus frigidis: et similibus. et sic discurrendo in aliis mēbris est p̄cedendum in egritudinib⁹ ipsorum medicinā distēperando cū reb⁹ que p̄prietatem et particularem aspectus

habēt talia mēbra. semper tñ de predictis illas eligēdo que cūz minorā displicētia assumunt. C Distēperant insuper medicine solutiue. q̄nqz et maxime lenitiue solū modo cū aqua ordeī cum querim⁹ solū liquefactionē ipsi⁹ et subuillationem cū absterisione et ipsi⁹ penetrationē. C Distemperant insuper medicine soluti ue ac ēt lenitiue. et ēt electuaria q̄dam que lambendo assumunt dato qz nō sunt solutiua cūz quibusdam aquis distillatis: cū queri m⁹ quādoqz accelerationē exhibitionis: et temp⁹ morā nō patit in tardādo donec decoctio fiat plurib⁹ de causis sunt aque distil lare que cōmuniter sunt in vsu ad distēperanduz medicinas so lutinas et alias ad limphādū syrupū: et etiam q̄nqz per seipm as sumunt. et sunt iste aq feniculi. aqua maiorane. aqua yue. aqua saluie. aqua vite. que omnes p̄ncipalr conueniūt in passionib⁹ frigidis capitis et neruoz nō solū rōne cōplexionis carū: sed etiā rōne p̄prietat⁹ ad particulares aspect⁹ ad neruos: et ad caput. Aqua aut vni ad alembicū distillata summe confert passioni bus frigidis et humidis capitis bene fricata surta commissuras coronales. est enim multe calefactiōis et exiccationis subuillatio nis: et resolutionis materiez catarrallum frigidarum p̄ncipaliter in capite contentarum. Et igit remissiua cutiscunqz male com plexionis frigide in quocunqz membro si vacuo stomacho in ma ne vsqz ad tres. 3. assumatur. C Ultra istas sunt aq absinthij: et aqua mente: que p̄ncipaliter conueniunt complexionibus fri gidis stomachi. et similiter aqua feniculi. Aqua autem quinqz ra dicum et aqua eupatorii: ac etiaz aqua absinthij: aqua lupulor: aqua seminum cōmunitum: aqua endiuie. aqua gramints. aqua fumiterre: plus cōueniunt passionibus epatis. Et similiter etiaz aqua florū camomille que calida est nodostitib⁹ et duricet epa tis stomachi. et aliorum membrorum est valde conueniens. Aqua autem capilli veneris: aqua isopi: aqua passij: aqua scabiose: et aqua vngule caballine. i. farfarelle: et aqua berbene plus conue niunt passionibus pectoris et pulmonis. Aqua autem myrri licet p̄ncipaliter habeat virtutem constrictiuam sanguinis fluentis a pectore. habet etiam virtutem aliquantulā aperitiuam. Et ēt conueniēs superfluo fluxu ventris et vrinę. Aqua aut boragi nis buglose mellisse: et rosaz plus queniunt passionibus cordis aqua autem scolopendrie. et tamarisci queniunt passionibus sple nis. aqua autem saxifragie ap̄i paritarie: et aqua seminū cōmuni: et myrri: caude eque. et plantaginis. i. petricule: et aqua portula ce: et violaz. et matz violarū. et maluarū plus queniūt in passio nibus renū et vesice: oēs autem p̄dicte que sunt narrate quedaz sunt calide: q̄dam sunt frigide: q̄dam humide. et q̄dam sicce. vt in tabula simplicij apparebit sunt ille: que generalr habent i vsu vbiqz locoz: et maxime in limphando syrupoz vel in assumen do electuaria vel per seipm quādoqz cū zuccaro: quādoqz sine assumunt. sūt etiam et construunt plures alie decoctiones que in diuersis dispositionib⁹ a diuersis medicis practicantib⁹ habe tur in vsu: iter quas sunt due p̄ncipales: et magis cōmunes. et p̄ma est decoctio facta cū aqua simplicī ex quoz radiceb⁹ cōmu nibus remota iparum medulla: addēdo cū eis cicera rubea. de coquant ista aduicē. donec q̄tra pars sit p̄sumpta. ista decoctio sic assumpta cū zuccaro rosato vel melle: vel ēt absqz quocunqz istoz est maximi iuuamētū in aperiendo oēs oppilatōes epatis sple nis renū vesice. et in subrellādo oēs materias grossam flegmaticā et melācolicā: et in resoluēdo v̄tostates p̄ntas in quibuscunqz partibus nri corporis: et maxime in testinis. h̄z ēt et q̄plura alia iu uamēta: q̄ tu ip̄e p̄sidera er v̄tute cicex: et illaz radiceb⁹ decoctio sicut et alie nō p̄t p̄seruari v̄tra tres dies. C Secūda decoctio. R̄. passulaz: liquitice anisi: feniculi. capil. ve. an. partes cōles cinamo mi: mastics. an. 3. l. oīa decoquātur in aqua simplicī: vsqz ad q̄r te partis p̄sumptionē colerē et assumat: vt supradcā que est leni tiua asperitatis pectoris. et aliquantulā aperitiua oppilatōis epatis cōntentarum in eo. et in testinis. et absterhuua materiez viscosarū p̄ntaz in eis. Et ip̄a cōis v̄rebat t̄p̄e veris Thomas et garbo ad digerēdū mās flegmaticas: et maxie p̄ctas in p̄dictis locis et ipsa dando. 3. 4. cū 3. l. s̄rupt rosati vel mellis rosati colati et ē. Aqua ordeī summe cōmendat ab auctorib⁹ maxime a galleno secūdo regiminis acutorū. Et ab Aulcēna p̄ma fen. quarti. Et est sublimis: et excellēs p̄tra oēm materiā colericā subtilē calidaz aperitiua opilatōis. puocatiua sudoris et vrinę: lenitiua v̄tris et secum siccarū. puocatiua somni. et extinctiua sitis. Et que est nō colata nutrit: et est queniēs acure febrētib⁹ colericis et oib⁹ passionib⁹ calidis. mire ēt queniūt passionib⁹ pectoris et pulmo nis. Et cum querimus sudorem: pronocare: p̄dicta aq sumaf calida. quādo vero querim⁹ sitis extinguere sumaf frigida.

De trociscis

C Ad el autem distillatū est mirabile ad faciendū nasci capillos
flavos & longos vbiq; fricetur in quacūq; parte nostri cor
poris: & maxime super caput. mulieres experite faciunt fricari cu
tem capitis iuxta radicem pilorū cum predicto melle distillato. &
postea cōtrahunt moram ad soles capite discooperto: & in breui
tempore capilli multiplicant & flavi fiunt. **C** Et hic nota qd ab
lurio faciei facta cū aqua distillata frassinelle ipaz reddit pulcher
rimā: & relucētē: & clarā remouēdo lētiginēs: & maxime si talis lo
tio fiat cum ea & farina fabay. **C** Terentina astit distillata vir
tutes bz p̄silem oleo balsami. est tñ maioris calefactōis & subel
larionis. & id est summe cōuentens egritudinib; frigidis & ventosis. Et
super omnia valet lenitio facta cum ea ad subtrahendum & deco
randum vestigia. & cicatrices.
C Et sic est finis septime distictionis. Incipit octava.

Cerebrum cōfortans.	Ad hydropem.
Oris odorē bonū faciens.	In sceleritia.
Ad fluxū sanguinis nariū.	Renū & vesice ardorē curans.
Cōfortans cor.	In fluxibus.
Appetitū mutans.	Partum accelerans.
Sitim extinguens.	Prionocās mēstrua.
Stomaci oppilationē curās.	Fetū & secundinam educēs.
Stomaci cōfortans.	Substantia materiam grossam.
Epar cōfortans.	In declinatione febrium flegmaticarum.
Oppilationē epatis curās.	
Oppilationē splenis amouēs	

Octava distinctio de trociscis.

Traua distinctio

est de trociscis: & erit sermo noster ag
gregās diuersitates d̄scriptionū n̄fay
scōz iuentōes prudētū ex his q̄ exper
ti sumus: & ex his q̄ nos iuenimus.

C Octava distinctio de trociscis in qua ponuntur multe descri
ptiones trociscorum: s; pauca ex eis sint in vsu. ponuntur enim
ipsorum vtilitates & iuuamenta. & s; in eis aliqui p̄parati reperit̄
tur: non tamē iste per se solū cōmuniter sunt in vsu. nisi inq̄stum
ingredientū p̄pōnem magnorū antidotoz seu electuariorū vt ty
riace & siliū. Est enim trociscus rotunda cōpositio cuz quadā
depressionē ad similitudinem grossi lupini. sit ēt quandoq; troci
scus cum quadā longitudine. & rotunditate ad similitudinem pe
done scacorum. & vtroq; mō per plura tēpora melius cōseruan
tur. deniq; cū querit̄ vsus ipsorum absq; admixtione alterius
electuarii puluerizant̄. & sic in puluere assumunt̄ cū vino vel iu
re pulli: vel cum aquis distillatis vel cum alijs liquoribus cōue
nientibus. expedit ēt qd in puluere reducant̄ qñ alijs electuarijs
admixcerentur. Et qz cōmuniter oēs trocisci cum de nouo con
ficiuntur ēt sub quacūq; forma reducuntur sunt ad pōdus. s. i.
Sic cuiuslibet de per se doctis est vsq; ad vñ. & trocisc; differt
a magdaleone. qz magdaleon est ēt in forma rotūda grossa lōga
pōdere cōter cuiuslibet vltra. s. z. & ex eis sunt pillule quarum
v̄tutes meli; in dictis magdaleonib; conferuant̄.

C Onsectio gallie muscate: q̄ cerebrū: & cor cō
fortat: & ingredit̄ in p̄mixtionib; medicinarū:
& fac̄ corporis: & oris odorē bonū. Cui; p̄mix
tio. R. xilo aloes crudi boni & electi partes. v. ambre:
cani: pres. ii. musci boni: ptē. i. glutinis dragagantiē: &
aq̄ rosate q̄tuz sufficit ad p̄miscēdū ea. Fiāt trocisci
siles folijs myrte: & sigillens: & reponant̄ in vase vitri:
& administrēt. Et apud alios. Dissolue ambra i vase
vitreo: cū oleo d̄ been pauco & p̄ficiant̄ cetera cū eo.

C Onsectio gallie sebelline: stomaci & cor p̄for
tat & epar debilia: & ingredit̄ in medicinis ma
gnis. R. foliorū rosarū ecētū: & humidarū
que tā icipiunt reserare nodos. s. i. et. s. Terant̄ p̄tri
tione vltia in mortario lapideo. Deide p̄iciātur sup
illas ligni aloes boni: et electi: et gariofilozū: et gum
mi: spice ide: añ. s. i. et. s. sandali citrini. s. ii. ramic. s. 3.

.iii. Terant̄ sic alcohol. Terant̄ enī rosas et humectē
tur cuz modico aq̄ rosate ifusionis gummi arabici: et
iterum terant̄. Deide iterum humectent̄ et terātur: et
hoc fiat per diē vnum. Ultimo vō aromatizetur cum
musci. s. i. ptib; .ii. et ambre et cāphōe: añ. aur. s. & fiāt
trocisci sic diximus: et sigillētur.

C Onsectio alia gallie alefangie: et est ei; iter /
pretatio aromatizatus. Et est illa de qua anti
qui p̄siderāt: & de qua plurimi loquunt̄: & ce
rebri: cor: stomaci: & epar: p̄fortat: & oia mēbra nutri
tiōis. Et lenitur sup nervos debiles: & cōfortat eos: &
igredit̄ in medicinis magnis: & hoc ē qd̄ intelleximus.
Accipe emblicorū bonorū abiectis ossib; .s. iij. p̄terā
tur p̄tritōe grossā: & ponant̄ in vase vitreo: & fundātur
sup eos aq̄ rosate bone: & electe ifusionis rosaz siccartū
& cortici citroz lib. s. & strigatur os vasis. & dimittat̄
tur per diēs. iij. Deinde fundatur in eis aq̄ p̄dicte infu
siōis. s. iij. & in crastinā fiat similis vsq; quo emblico
ruz v̄tus i aq̄ imp̄ssa sit. Tūc vō accipe ligni aloes bo
ni. s. viij. ramic. s. i. & s. rosaz. s. x. gariofilozū. s. x. spice
inde. s. iij. sandali citrini aromatizati. s. iij. gūmi ara
bici. s. vi. Terātur omnia sic alcohol: sic dixi: & funda
tur sup ea parū succi ifusionis p̄dicte emblicorū: et cō
terātur cū eo vsq; duz totum in eo paulatiz fundatur
Ultimo vō aromatizet cuz. s. i. cāphōe: et abre. s. ij.
musci boni. s. i. fiāt inde trocisci: et sigillētur sic dixi
m;: et ponātur in vase vitreo. et administrētur.

C Onsectio trociscorū dyarodon. q̄rum iuuat̄
mētuz ē magnuz ad febres antiq̄s: et febres
p̄mixtionuz: et febres flaticas: et febres in q̄
bus corrumpitur forma. Et p̄fert ad dolorē stomaci
et abstergit humiditatē ei;. Accipe foliorū rosarū
rubearū: aur. vi. spice aromatizate: aur. ij. ligritie aur.
ij. ligni aloes aur. ij. spodiū aur. i. croci aur. s. mastici
s. ij. Cōfice cuz vino albo. et fiāt trocisci. s. i.

C Consectio. i. cōpositio trocisci gallie muscate. hec est quedas
cōpositio que secundam hanc descriptionem ad fo: nam tro
cisci communiter sit. multum habetur in vsu. & sic p̄paratus re
peritur. est enim superius. & ab auctoribus alijs medicine multū
nominata. Ingriditur enim cōpositionem plurium electuario
rum. & confectionum. & etas iuuamenta sunt. si enim per se assu
matur p̄ncipaliter confert confortando stomachū: & epar & alia
nutritiua relaxata. & debilia ex egritudine longa. Et dosis eius
est. s. i. assumpta de mane vacuo stomacho cum vino limbaro
vel cum aqua aliqua distillata distillatione. & membro conuenie
ti. & coram vsus potest pluribus diebus continuari. Componit̄
tur etiam quandoq; h; trocisci & subsequentes. qui habentur in
vsu cum succaro vel cū melle in forma electuariorū assumendo
electuaria seu p̄fectiones p̄ponunt̄ vel p̄ficiuntur. & sunt ita vt
ad libras mellis vel succari ponantur. s. z. vsq; ad. iij. trociscorū
reductorū in puluere. & tunc dosis talis electuarij esset ad. s. 4.
illis horis & tēporib; modis: & d̄tionib; dictis. & declaratis su
per; in alijs electuarijs non solutijs.

C Onsectio trociscorū de rosas stomachū et
epar p̄fortat: et p̄fert febri flatice stomachū
p̄parat: et humorositatē ipsi; abstergit. R. fo
liozū rosarū. s. x. ligritie. s. v. spice aromatizate. s. ii.
et. s. Cōfice cuz vino albo. Qd̄ si facere laxatiuz vō
lueris: adde scamonee. lib. iij.

C Onsectio trociscorū de rosas: & eupatorio ex
pertoz iuuantoz ad febres antiq̄s: & febres
p̄positas. & ad dolorē epatis: & oppilationem